

Súd: Okresný súd Komárno
Spisová značka: 8Csp/143/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4217210922
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ivana Jaďuďová
ECLI: ECLI:SK:OSKN:2020:4217210922.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Komárno v konaní pred sudkyňou JUDr. Ivanou Jaďuďovou v právnej veci žalobcu: BENCONT COLLECTION, a.s., so sídlom Vajnorská 100/A, Bratislava, IČO: 47 967 692, proti žalovanému: V. G., nar. XX.X.XXXX, bytom A. rad 3, G., občan SR, o zaplatenie 936,70 Eur s príslušenstvom takto

rozhodol:

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi úroky z omeškania vo výške 5,25 % ročne zo sumy 936,70 Eur od 9.6.2014 do 30.4.2017 všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

V časti o zaplatenie úrokov z omeškania vo výške 150,39 Eur a úrokov vo výške 833,41 Eur súd konanie zastavuje.

V časti o zaplatenie úrokov vo výške 25,50 % ročne zo sumy 936,70 Eur od 1.5.2017 súd žalobu zamietá.

Žalobca má nárok voči žalovanému na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania vo výške 37,91%.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručenou súdu dňa 12.6.2017 domáhal uloženia povinnosti žalovanej zaplatiť mu sumu istiny vo výške 936,70 Eur, úroku vo výške 150,39 Eur, úrokov vo výške 833,41 Eur (spolu 983,80 Eur), úroku 25,50% ročne zo sumy 936,70 Eur od 16.5.2017 do zaplatenia, zákonným úrokom z omeškania vo výške 5,25% ročne zo sumy 936,70 Eur od 16.5.2017 do zaplatenia, poplatkov 39,28 Eur a náhradu trov konania. Dňa 13.6.2017 došlo k uzavretiu zmluvy o postúpení medzi pôvodným veriteľom (Poštová banka a.s.) a žalobcom. Žalobu žalobca odôvodnil skutkovým tvrdením, že jeho právny predchodca so žalovaným dňa 7.6.2013 uzatvoril zmluvu o úvere č. 9180200713, na základe ktorej poskytol žalovanému úver vo výške 1000 Eur. Tento sa žalovaný zaviazal splácať v pravidelných mesačných splátkach po 41 Eur počas 36 mesiacov. Keďže po čerpaní úveru žalovaný porušil svoje zmluvné povinnosti, poskytnutý úver riadne a včas nesplácal, preto ku dňu 9.6.2014 vyhlásil poskytnutý úver za predčasne splatný. Ku dňu predčasného zosplatnenia pohľadávka žalobcu vo výške 1126,37 Eur pozostávala z dlžnej istiny vo výške 936,70 Eur, úroku vo výške 150,39 Eur a poplatkov vo výške 39,28 Eur. Titulom náhrady trov konania si uplatnil náhradu zaplateného súdneho poplatku a náhradu trov právneho zastúpenia.

2. Vo veci súd rozhodol rozsudkom sp. zn. 8Csp/143/2017-83 zo dňa 5.3.2018 tak, že uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 936,70 eura, úroky vo výške 245,32 eura, úrok z omeškania vo výške 142,28 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,25% ročne zo sumy 936,70 eura od 1.5.2017 do zaplatenia, poplatky vo výške 39,28 eura všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. V časti o zaplatenie úrokov vo výške 387,60 eura, o zaplatenie úrokov vo výške 25,50% ročne zo sumy 936,70

eura od 1.5.2017 súd žalobu zamietol. Rozhodol aj o trovách konania. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalobca a Krajský súd v Nitre uznesením sp. zn. 8Co/211/2018 zo dňa 10.10.2019 rozsudok prvej inštancie v napadnutých zamietajúcej časti zrušil a vrátil na ďalšie konanie s tým, že poukazuje na rozpor odôvodnenia napadnutého uznesenia v bode 14 napadnutého uznesenia s výrokovou časťou rozsudku a dňom vyhlásenia nálezu Ústavného súdu SR z 20.12.2006 sp. zn. I.ÚS 316/06-37 stráca ustanovenie 5b zák. č. 250/2007 Z.z. platnosť.

3. Súd po oboznámení sa s obsahom žalobcom predložených listinných dôkazných prostriedkov, a to zmluvou o úvere, obchodnými podmienkami, všeobecnými obchodnými podmienkami, výzvou na úhradu spolu s doručenkou, výpisom z úverového účtu a ostatnými listinnými dôkazmi ustálil nasledovný skutkový a právny stav veci:

4. Dňa 7.6.2013 uzatvorili strany sporu úverovú zmluvu č. 9180200713. Na základe tejto zmluvy žalobca poskytol žalovanému úver vo výške 1000 Eur. Tento úver sa žalovaný zaviazal splácať v 36 mesačných splátkach po 41 Eur v období od 7.7.2013. Úroková sadzba bola v zmluve dojednaná vo výške 25,50 % ročne, pričom RPMN bola v zmluve ustálená vo výške 28,70 % pri priemernej RPMN vo výške 48,52 %. Celková výška nákladov spotrebiteľa bola 424,80 Eur. Dátum konečnej splatnosti úveru bol stanovený na deň 7.6.2016. Neoddeliteľnou súčasťou úverovej zmluvy boli všeobecné obchodné podmienky účinné od 19.7.2012. Žalovaný zmluvné povinnosti vyplývajúce mu z úverovej zmluvy riadne neplnil, preto žalobca využil svoje právo v zmysle zmluvy o úvere o obchodných podmienok a ku dňu 9.6.2014 vyhlásil svoju pohľadávku titulom úveru za splatnú (list žalobcu zo dňa 9.6.2014, ktorú listinu vychádzajúc z predloženej kópie doručky žalovaný si v odbernej lehote neprevzal). Žalobca svoju pohľadávku ku dňu predčasného zosplatnenia úveru vyčíslil na sumu vo výške 1126,37 Eur, ktorá pozostávala z dlžnej istiny vo výške 936,70 Eur, úroku vo výške 150,39 Eur a poplatkov za upomienky vo výške 39,28 Eur. Lehotu na zaplatenie dlžnej sumy žalobca určil na 10 dní od doručenia výzvy. Žalovaný dlžnú sumu titulom predčasne zosplatneného úveru neuhradil, keď z predloženého výpisu z úverového účtu mal súd nepreukázané realizované transakcie na tomto účte. Žalobca poukázal na listinu „Aktuálny stav úveru“, ktorá však súdu predložená do rozhodnutia nebola.

5. Predmetom konania potom zostalo: zaplatenie úrokov vo výške 387,60 eura, o zaplatenie úrokov vo výške 25,50% ročne zo sumy 936,70 eura od 1.5.2017 do zaplatenia a trov konania.

6. V časti o zaplatenie úrokov z omeškania vo výške 150,39 Eur a úrokov vo výške 833,41 Eur zobral žalobca žalobu čiastočne späť a to dňa 12.12.2019 a upravil petit nasledovne: Žiadal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 936,70 Eur, úrok z omeškania vo výške 5,25% ročne zo sumy 936,70 Eur od 9.6.2014 (zosplatnenie úveru) do zaplatenia a poplatky vo výške 39,28 Eur.

Podľa § 145 ods. 2 CSP ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzati žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej. Vzhľadom na vyššie uvedené preto súd rozhodol tak ako je to uvedené vo výroku tohto rozsudku .

7. Aj keď dňa 12.12.2019 žalobca uviedol petit nároku, ktorý žiadal priznať súd musel rozhodnúť o zvyšku pôvodnej žaloby a v časti o zaplatenie úrokov vo výške 25,50% ročne zo sumy 936,70 eura od 1.5.2017 do zaplatenia súd žalobu ako nedôvodnú zamietol. Vzhľadom aj na účel zmluvného úroku, ktorým je odplata za poskytnuté peňažné prostriedky, vyhlásením splatnosti úveru poskytnutého na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorá je spotrebiteľskou zmluvou, stratil žalobca právo uplatňovať si zmluvné úroky aj naďalej. Podľa názoru súdu dohodnuté zmluvné úroky z poskytnutých prostriedkov platia len do splatnosti dlhu a od splatnosti úveru je dlžník v omeškaní a musí platiť úroky z omeškania. V opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťaženiu a to jednak v podobe úrokov z úveru, ako aj úrokov z omeškania, čo by spôsobovalo značnú nerovnováhu vo vzťahoch medzi účastníkmi. V danej veci žalobca pristúpil k vyhláseniu splatnosti úveru a tým treba považovať celý dlh za splatný a nastupuje režim platenia úrokov z omeškania. V tejto súvislosti súd poukazuje na ust. § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého by sa zmluvné dojednanie (jeho existenciu však žalobca skutkove netvrdil), ktoré by zaviazovalo žalovanú k plateniu zmluvných úrokov aj po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru odchyľovalo od zákona v neprospech spotrebiteľa, pretože by zhoršilo jeho postavenie. S poukazom na uvedené súd (postupujúc podľa § 5b zákona č. 250/2007 Z.z.) žalobu v časti uplatneného zmluvného úroku za obdobie odo dňa nasledujúceho po zosplatnení úveru (t.j. od 23.5.2014) do zaplatenia zamietol. Súd v tejto súvislosti dopĺňa, že splácanie

úveru v splátkach na strane veriteľa vyvoláva stav absencie požičanej sumy istiny, ktorá sa iba postupne (v splátkach) vracia a spláca a za tento stav nedostatku a úverovania patrí veriteľovi úrok. Úrok preto predstavuje cenu peňazí v zmysle ceny obetovanej príležitosti veriteľa, ktorý tým, že nemá istinu úveru k dispozícii, nemôže s touto nakladať a produkovať zisk. Absentujúci zisk pokrýva veriteľovi práve úrok splácaný spolu v rámci splátky úveru v režime dojednaného záväzku. Tento stav tzv. výhody splátok je obvyklý a od nepamäti justifikuje nárok dodávateľa na úroky ako cenu dočasne obetovaných peňazí, ktorých dispozície sa veriteľ zbavuje v záujme získania budúcich úžitkov v podobe kapitalizovanej odplaty získanej za celé obdobie postupného splácania úveru, a teda výhody splátok. Iný stav je však príznačný pre predčasné a mimoriadne zosplatnenie úveru, kde veriteľovi vzniká nárok na jednorazové vrátenie požičanej istiny úveru, vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu zosplatnenia úveru. V tomto prípade svojím právnym úkonom veriteľ navodzuje stav, v ktorom má právo získať okamžite späť celú sumu požičaných peňažných prostriedkov, v dôsledku čoho na jeho strane odpadá obmedzenie jeho práva na dispozíciu s istinou úveru, a tým obmedzenie obchodovania s peniazmi, ktoré už dlžník nemá právo vrátiť v režime výhody splátok. Práve v tomto rozdielne spočíva ekonomická podstata straty nároku veriteľa na úroky za požičanie peňažných prostriedkov spotrebiteľa. Logicky tak nastupuje stav, v ktorom by mal mať veriteľ záujem a vyvinúť úsilie smerujúce k skorému vráteniu peňažných prostriedkov a právny poriadok mu po mimoriadnom zosplatnení úveru poskytuje viaceré právne prostriedky vymožená jednorazovo zosplatnenej pohľadávky (úveru). Ak teda nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, niet dôvodu ani na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom. V opačnom prípade by bol založený krajne nespravodlivý a ústavne nekomformný stav, kde spotrebiteľ by bol vystavený všetkým sankčným mechanizmom vynútenia povinnosti a plnenia a veriteľ by naďalej inkasoval úroky zo sumy, ktorú by mu spotrebiteľ na výzvu nevrátil. De facto by išlo o právny stav, podľa ktorého by sa popreli účinky veriteľom vyvolanej zmeny obsahu záväzku a veriteľ by úroky inkasoval ako keby k zmene záväzku nedošlo, zatiaľ čo však spotrebiteľovi by neboli garantované nijaké práva, ktoré mu plynuli zo zmluvy pred veriteľom vyvolanou zmenou záväzku. Súd takýto stav v žiadnom prípade nemôže pripustiť, lebo by toleroval založenie hrubej nadvlády dodávateľa voči spotrebiteľovi, a to navyše za stavu, že veriteľ si môže nárokovať a môže sa domôcť jednorazového vrátenia peňažných prostriedkov z majetku spotrebiteľa a nemusí trpieť nijaké obmedzenia užívania svojho majetku podľa uzavretej zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Takéto konanie veriteľa neponíma v slovenskom právnom poriadku nijakú právnu ochranu a ani preto niet titulu na inkasovanie odplatných úrokov. Ohľadne tohto právneho názoru súd odkazuje aj na rozhodovaciu prax súdov SR napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove z 30. júna 2015 sp. zn. 6Co/190/2014. Branie úroku z úroku bolo zakázané už v rímskom práve a tento zákaz pretrváva do dnešných čias, keď v zmysle § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka je úrok a aj úrok z omeškania len príslušenstvom veci a nie vecou hlavnou. Tento záver súdu korešponduje aj s judikatúrou Najvyššieho súdu Českej republiky (napr. rozsudok sp. zn. 35 Odo/101/2002 z 24.3.2004) ale aj uznesením Ústavného súdu ČR sp. zn. I. US 1893/08 zo dňa 13.11.2008. Dlžný úrok z úveru je súčasťou dlžných splátok, ktorých splatnosť nastala do vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru. Po márnom uplynutí lehoty splatnosti splátok úveru a splátok úroku z úveru ako aj poplatkov splatných do vyhlásenia predčasnej splatnosti a po márnom uplynutí lehoty splatnosti predčasne splatnej istiny úveru má veriteľ dlžníka nárok už len na úrok z omeškania z dlžnej istiny, keďže omeškaním dlžníka sa odmena za úver (t.j. zmluvný úrok) nezvyšuje. Tento záver vyslovil aj Najvyšší súd SR vo svojom rozhodnutí publikovanom pod R 59/98, podľa ktorého veriteľovi patria dohodnuté zmluvné úroky z poskytnutých peňažných prostriedkov iba do splatnosti dlhu.

8. Súd poznamenáva, že rozsudok prvej inštancie sp. zn. 8Csp/143/2017-83 zo dňa 5.3.2018 v prvom výroku sa stal právoplatným dňom 8.8.2018, súčasťou tohto výroku je aj suma 39,28 Eur titulom poplatkov.

9. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis. Podľa § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Keďže žalovaný sa dostal do omeškania s plnením peňažného dlhu, súd priznal žalobcovi zákonné úroky v zmysle citovaného ustanovenia odo dňa nasledujúceho po zosplatnení tak ako je to uvedené vo výroku tohto rozsudku.

10. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol v zmysle ustanovenia § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Podľa ustanovenia § 255 ods. 2 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. S ohľadom na čiastočný úspech oboch strán sporu (keď žalobca mal úspech v časti 68,95 % - požadoval: sumu 936,70 eur + 150,39 eur +833,41 eur+ 39,28 Eur, úspech mal v sume 936,70 + 39,28 +245,32+142,28) a žalovaný 31,04%, vyčíslil pomer úspechu žalobcu vo výške 37,91%.

O výške trov konania rozhodne po právoplatnosti tohto rozsudku vyšší súdny úradník tunajšieho súdu osobitným uznesením v zmysle § 262 ods. 2 CSP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Komárno v dvoch písomných vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozsudku vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné rozhodnutie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú mu týmto rozhodnutím, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.